

ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าและ
นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ร.ท.สุพร รุ่งเรือง ร.น.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

008280

i 18000447

THE LEADERSHIP OF CHULACHONKLAO ROYAL MILITARY CADETS
AND CHULALONGKORN UNIVERSITY STUDENTS



Lt. Suporn Roongruang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และ
 นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 โดย ร.ท.สุพร รุ่งเรือง ร.น.
 แผนกวิชา วิจัยการศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณภา ปุรณโชติ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
 หนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

วิไล ธรรม
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.วิไลธรรม ประจวบเหมาะ)



คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
 ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ ประทุมราช)

ดร.วรรณภา ปุรณโชติ
 กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณภา ปุรณโชติ)

ดร.เขาวดี รางชัยกุล
 กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เขาวดี รางชัยกุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และ
 นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อ นิสิต ร.ท.สุพร รุ่งเรือง ร.น.

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณ ปุรงคโชติ

แผนกวิชา วิจัยการศึกษา

ปีการศึกษา 2520



บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อต้องการศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะความ
 เป็นผู้นำของนักเรียนนายร้อย จปร. ชั้นปีสุดท้าย และนิสิตชายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ชั้นปีสุดท้าย ปีการศึกษา 2520

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินความสามารถในการเป็นผู้นำ ลักษณะความ
 เป็นผู้นำที่ศึกษามี 4 แบบ คือ แบบเสรีนิยม แบบประชาธิปไตย แบบอัตนิยม-ยอมตาม
 และแบบอัตนิยม-ก้าวร้าว กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนนายร้อย จปร. และนิสิตชายจุฬาลง
 กรณ์มหาวิทยาลัยชั้นปีสุดท้าย รวม 462 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์ความ
 แปรปรวนแบบทางเดียวกับวิธีของคินแคน ผลการวิจัยมีดังนี้

1. นักเรียนนายร้อย จปร. และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวม 4
 กลุ่ม และแยกเป็นรายกลุ่มต่างก็มีลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยสูงสุด
2. นักเรียนนายร้อย จปร. และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรวม 4 กลุ่ม
 มีลักษณะความเป็นผู้นำทั้ง 4 แบบไม่แตกต่างกัน ($P > .05$)
3. เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนนายร้อย จปร. และ
 นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แยกเป็นรายกลุ่ม 4 กลุ่ม ในแต่ละแบบปรากฏผลดังนี้

3.1 แบบเสรีนิยมของนิสิตกลุ่มที่ 4 สูงกว่านักศึกษาทุกกลุ่ม ($P < .01$) และนิสิตกลุ่มที่ 2 ต่ำกว่าทุกกลุ่ม ($P < .01$)

3.2 แบบประชาธิปไตยของนิสิตกลุ่มที่ 3 สูงกว่านิสิตกลุ่มที่ 4 นิสิตกลุ่มที่ 2 ($P < .01$) และกลุ่มที่ 1 ($P < .05$) และกลุ่มที่ 4 ต่ำกว่าทุกกลุ่ม ($P < .01$)

3.3 แบบอิตินิยม-ยอมตามของนิสิตกลุ่มที่ 2 สูงกว่านิสิตกลุ่มที่ 4 นำเรียนนายร้อย จปร. ($P < .01$) และกลุ่มที่ 3 ($P < .05$) ส่วนกลุ่มที่ 4 ต่ำสุด ซึ่งต่ำกว่ากลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ($P < .01$)

3.4 แบบอิตินิยม-ก้าวร้าวของนิสิตกลุ่มที่ 2 สูงกว่านักศึกษาทุกกลุ่ม ($P < .01$) ส่วนกลุ่มที่ 3 ต่ำกว่าทุกกลุ่ม ($P < .01$)



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Leadership of Chulachomklao Royal
 Military Cadets and Chulalongkorn University
 Students.

Name Lt. Suporn Roongruang

Thesis Advisor Assistant Professor Dr. Vanna Puranajoti

Department Educational Research

Academic Year 1977

ABSTRACT

The purposes of this study were to investigate the leadership characteristics and to compare the leadership characteristics of the CRMA. cadets and CU. male-students in academic year 1977. The leadership Ability Evaluation (LAE) was used as an instrument to measure the leadership characteristics which was classified into 4 dimensions: Laissez-Faire, Democratic-Cooperative, Autocratic-Submissive, and Autocratic-Aggressive. The subjects consisted of 462 senior CRMA. cadets and CU. male-students. The data were analysed by mean of the One-way Analysis of Variance and the Duncan's Multiple Range Test. The results were as follow:

1. The CRMA. cadets and the CU. male-students four groups combined and each individual group had the highest characteristics in Democratic-Cooperative leadership.

D

2. The CRMA. cadets and the CU. male-students (four groups combined) were not different in each of four dimensions of the leadership characteristics ($P > .05$).

3. The results of the comparison between the CRMA. cadets and four individual CU. group were:

3.1 The leadership in Laissez-Faire of the fourth group was higher than every groups ($P < .01$), and the second group was lower than every group ($P < .01$)

3.2 The leadership in Democratic-Cooperative of the third group was higher than the fourth group, the second group ($P < .01$) and the first group ($P < .05$), and the fourth group was lower than every group ($P < .01$).

3.3 The leadership in Autocratic-Submissive of the second group was higher than the fourth group, CRMA. cadets ($P < .01$) and the third group ($P < .05$), and the fourth group was the lowest which was lower than the first and the second group ($P < .01$).

3.4 The leadership in Autocratic-Aggressive of the second group was higher than every groups ($P < .01$), and the third group was lower than every group ($P < .01$).



กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.วรรณภา ปุรงนโชนติ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ชี้แจงข้อ
บกพร่องต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จออกมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ
โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณหัวหน้านักเรียน นายร้อย จ.ป.ร. ชั้นปีที่ 5 ผู้แทน
นิสิตคณะต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวม
แบบทดสอบรวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่มีส่วนช่วยเหลือในการวิจัย

ร.ท.สุพร รุ่งเรือง ร.น.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๘
รายการตารางประกอบ	๙
บทที่	



1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมุติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
ความจำกัดของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายเกี่ยวกับผู้นำ	9
คุณลักษณะและคุณสมบัติของภาวะความเป็นผู้นำ	11
หลักของผู้นำ	17
ประเภทของผู้นำ	20
บทบาทและหน้าที่ของผู้นำ	25
การเลือกแบบภาวะผู้นำ	31
การวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำ	33

3. วิธีดำเนินการวิจัย	41
ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
การรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ผลการวิเคราะห์ลักษณะความเป็นผู้นำของกลุ่มตัวอย่าง	51
5. สรุปผลการวิจัย	64
ขอคนพบ	66
อภิปรายผลการวิจัย	67
ขอเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	80
ประวัติผู้เขียน	109

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1.	คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำ 4 แบบ ของนักเรียนนายร้อย จปร. และนิสิตจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัยทั้งหมด	52
2.	คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำ 4 แบบ ของนักเรียนนายร้อย จปร. และนิสิตจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย 4 กลุ่ม	53
3.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำทั้ง 4 แบบ ของนักเรียนนายร้อย จปร. และนิสิตจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ทั้งหมด	55
4.	ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะความเป็นผู้นำทั้ง 4 แบบ ของนักเรียนนายร้อย จปร. และนิสิตจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย อีก 4 กลุ่ม	57
5.	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยลักษณะความเป็นผู้นำแบบเสรีนิยมระหว่างนักเรียนนายร้อย จปร. และนิสิตจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย อีก 4 กลุ่ม โดยวิธีของคันทันแดน (Duncan's Multiple Range Test)	58
6.	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยระหว่างนักเรียนนายร้อย จปร. และนิสิตจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย อีก 4 กลุ่ม โดยวิธีของคันทันแดน (Duncan's Multiple Range Test)	60

<p>7. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยลักษณะความ เป็นผู้นำแบบอัตนนิยม-ยอมตามระหว่างนักเรียนนายร้อย จปร. และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีก 4 กลุ่ม โดยวิธีของ คินแดน</p>	61
<p>8. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยลักษณะความ เป็นผู้นำแบบอัตนนิยม-ก้าวร้าว ระหว่างนักเรียนนายร้อย จปร. และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีก 4 กลุ่ม โดยวิธีของ คินแดน</p>	63
<p>9. แสดงสูตรการคำนวณหาความแปรปรวนแบบทางเดียว . . .</p>	81
<p>10. แสดงสูตรการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยโดยวิธีของ คินแดน (Duncan's Multiple Range Test) . . .</p>	82
<p>11. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของลักษณะความ เป็นผู้นำแบบอัตนนิยม-ก้าวร้าว ระหว่างนักศึกษาสองกลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนนายร้อย จปร. และกลุ่มนิสิตจุฬาลงกรณ มหาวิทยาลัย</p>	84
<p>12. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของลักษณะความ เป็นผู้นำแบบอัตนนิยม-ก้าวร้าว ระหว่างนักศึกษา 5 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนนายร้อย จปร. นิสิตจุฬาฯ กลุ่มที่ 1 (คณะ ครุศาสตร์) นิสิตจุฬาฯ กลุ่มที่ 2 (คณะวิทยาศาสตร์ คณะ วิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์) นิสิตจุฬาฯ กลุ่มที่ 3 (คณะนิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์) นิสิต จุฬาฯ กลุ่มที่ 4 (คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะ เศรษฐศาสตร์)</p>	87

13.	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยลักษณะความ เป็นผู้นำแบบอิตินิยม-ก้าวร้าว ระหว่างนักเรียนชายร้อย จปร. และนิสิตจุฬาฯ อีก 4 กลุ่ม โดยวิธีของคินแดน (Duncan's Multiple Range Test)	88
14.	ค่า r_p และ R_p ที่ $\alpha = .01$ และ $\alpha = .05$	89



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย